

контроля дает право учреждениям самостоятельно оценивать результаты внутреннего контроля, а также осуществлять проверку целесообразности и эффективности проводимых контрольных мероприятий.

Литература:

1. Federal law No. 7-FZ "on non-profit organizations" dated 12.01.1996
2. Federal law No. 174-FZ "On Autonomous institutions" from 03.11.2006
3. Federal law of 05.04.2013 No. 44-FZ "On contract system in procurement of goods, works, services for state and municipal needs"
4. Resolution of the Government of the Russian Federation "on approval Of the rules of departmental control in the field of procurement for Federal needs" № 89 of 10.02.2014
5. Order No. 398 "on approval of the Regulations of the Ministry of education and science of the Ministry of departmental control in procurement" dated 23.04.2014

Kuznetsova Svitlana,

Associate Professor

Mirgorod Ganna,

Master's degree

Zemlyana Ganna

Master's degree

Kharkiv Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine

MANAGEMENT ACCOUNT OF INCOME AND FINANCIAL RESULTS

Кузнецова С. О.,

канд. екон. наук, доцент

Миргород Г. А.,

магістрант

Земляна Г. В.

магістрант

*Харківський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Abstract. *The article substantiates the system of income accounting according to the places of their formation and centers of responsibility, which allows to manager processes at different levels of responsibility.*

Key words: *Accounting, Income, Management Accounting, Enterprise, Management.*

Анотація. *У статті обґрунтовано систему обліку доходів за місцями їх формування і центрами відповідальності, що дозволяє управляти процесами на різних рівнях відповідальності.*

Ключові слова: *Облік, доходи, управлінський облік, підприємство, управління.*

Постановка проблеми. Формування облікової інформації для управління доходами та результатами діяльності підприємства та її використання при прийнятті рішень є найбільш актуальним аспектом системи управління підприємством. Відсутність розробленої методики визнання, класифікації та

облікового угруповання доходів з точки зору управління підприємством ускладнюють процес надання облікової інформації внутрішнім користувачам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До дослідження економічної природи доходів, методологічних принципів їх формування та розподілу у взаємозв'язку з відносинами власності на засоби виробництва і економічними інтересами суб'єктів господарювання зверталися багато вітчизняних і зарубіжних економістів: А. Сміт [18], К. Маркс [10], І. Фішер [21], М. І. Баканов та А. М. Бірман [1]. В даний час велика увага фахівців приділяється порівняно новому для України напрямку економіки – управлінському обліку, в тому числі і обліку доходів. Теорії і практики управлінського обліку присвячені роботи В. Б. Івашкевича [5], М. А. Бахрушина [2], С. А. Ніколаєвої [14], В. Ф. Палія [18], Т. П. Каропової [8] та інших відомих вчених-методологів.

Недостатнє вивчення поточного стану управлінського обліку українських підприємств, відсутність єдиного підходу до планування та аналізу доходів переконує в необхідності розробки ряду нових питань теорії та методики управлінського обліку доходів.

Мета статті. Метою статті є розробка теоретичних положень, методологічної бази, і рекомендацій щодо організації та вдосконалення управлінського обліку доходів, спрямованих на підвищення ефективності управління підприємством.

Виклад основного матеріалу. В умовах ринкової конкуренції метою діяльності будь-якого підприємства є отримання максимального прибутку, який прямо пропорційно залежить від величини одержуваних доходів і понесених витрат.

Пріоритетність цього показника пояснюється, перш за все, об'єктивною необхідністю отримання доходу в достатніх розмірах, що забезпечують не тільки покриття поточних витрат виробничої та фінансово-господарської діяльності, а й отримання прибутку.

Доходи в порівнянні з прибутком, первинні, а, отже, їх існування як самостійної категорії і необхідність управління їх формуванням і використанням безсумнівні. Саме доходи є основним джерелом розвитку матеріально-технічної бази підприємства, поповнення власних оборотних коштів, забезпечення соціальних потреб колективу, фактором стабільності існування і прогресу підприємства.

Особлива роль доходів в ринкових умовах зумовила необхідність управління ними. Управління доходами підприємства, як процес розробки і прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами їх формування, розподілу і використання, залежить від поставлених цілей, завдань і принципів управління [14].

Управління доходами – процес двоякий і відбувається як ззовні на рівні державного регулювання, роль якого на даному етапі економічного розвитку України набуває особливого значення, так і всередині підприємства на основі системи методів управління доходами, під якою ми, перш за все, розуміємо управлінський облік.

Основними умовами системи управління доходами слід вважати: необхідність інтеграції із загальною системою управління підприємством, яка є досить складною і ймовірнісною.

Систему управління доходами, в свою чергу, слід розглядати як:

- одну з підсистем управління підприємства в цілому;
- комплекс рішень, що приймаються;
- орієнтовану на стратегічний розвиток підприємства систему управління доходами, яка передбачає відмову від управлінських рішень, які не сприяють досягненню заданих цілей підприємства;
- багатоваріантність рішень, що приймаються.

Підготовка кожного управлінського рішення в сфері формування і використання доходів повинна враховувати альтернативні можливості управлінських рішень.

З метою управлінського обліку зміст поняття «дохід» зараз не визначено, відсутні методичні рекомендації та масштабна діюча практика з обліку доходів в управлінському обліку.

Під доходом, слід розуміти збільшення економічних вигід підприємства в короткостроковому періоді в грошовому або натуральному вираженні в результаті надходження активів або погашення зобов'язань. Можна розділити доходи на керовані, (які в свою чергу можуть бути систематичними і несистематичними), і некеровані. Для вибудовування економічно обґрунтованого управління бізнес-процесами доцільно систематичні доходи враховувати за сегментами їх утворення. Подальша класифікація може бути диференційована шляхом обчислення доходів за центрами відповідальності їх отримання. Вибудовування відповідної ієрархії в системі управління дозволяє підвищити ефективність діяльності компанії, її прибутковість і забезпечити стабільне існування в умовах невизначеності.

Виявлення відхилень фактичних даних від прогнозних показників дозволяє оцінити точність прогнозу, ефективність його виконання, уточнювати прогнози на наступні періоди. З позицій використання економічного аналізу доходів підприємства для управління його фінансово-господарською діяльністю слід розрізняти оперативний і стратегічний аналіз доходів і витрат.

Важливе значення має оперативний аналіз доходів за споживачами і каналами збуту, що дає інформацію для прийняття управлінських рішень і виявляє резерви збільшення доходів за відповідними напрямками.

У ринкових умовах господарювання особливої ролі набуває аналіз очікуваних в найближчій і більш віддаленій перспективі результатів виробничо-збутової і фінансової діяльності, аналіз визначення стратегії розвитку господарюючого суб'єкта, стратегії його управління, стратегії його поведінки на ринку. В умовах конкуруючого ринку кожен господарюючий суб'єкт повинен піклуватися сам про себе, визначати власну лінію поведінки і нести за неї відповідальність. Для цього необхідна самостійна фінансова стратегія, складовою частиною формування якої є стратегічний аналіз.

Особливістю стратегічного аналізу доходів підприємства є його взаємозв'язок з прогнозними маркетингом і менеджментом, що дозволяє

визначати основні тенденції розвитку підприємства, виявлення зовнішніх факторів і формування моделі майбутнього підприємства. Наочно ця взаємодія виявляється при використанні SWOT-аналізу для виявлення ринкової позиції підприємства та її перспектив [8].

Одним з основних інструментів досягнення обраної стратегії підприємства є управління ціною на реалізовану продукцію, товари, послуги, що дозволяє оперативно реагувати на ринковий попит, тимчасово виникаючі труднощі виробництва і збуту.

В результаті проведеного дослідження виявлена необхідність проведення ризик-аналізу, сутність якого в ідентифікації та оцінці ризиків, очікуваних в короткостроковій і довгостроковій перспективі діяльності при реалізації прийнятих управлінських рішень, що впливають на доходи підприємства.

Висновки. Розробка ефективної системи внутрішньої управлінської звітності потребує наявності відповідного масиву якісної облікової інформації; узгодження форм та змісту звітності; застосування функціонального методу накопичення та узагальнення інформації; наявності персоналу відповідної кваліфікації та комп'ютеризованої системи обробки даних. Формування інформації про доходи підприємства можливо не лише у вигляді таблиць, що поширені у чинній практиці, а й за допомогою графічних методів, що забезпечує наочне представлення результатів дослідження як на проміжних, так і на заключних етапах економічної роботи.

Література:

1. Баканов М. І., Мельник М. В., Шеремет А. Д. Б19. Теорія економічного аналізу. Підручник. / Під ред. М. І. Баканова. - 5-е вид.- М.: Фінанси і статистика, 2005. - 536 с.
2. Бахрушина М.А. Питання ефективності управлінських рішень // Бухгалтерський додаток. 1999. - № 34.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік / Ф.Ф. Бутинець, Т.А. Чижевська, Н.В. Герасимчук - Житомир: ЖІТІ, 2000. - 448 с.
4. Голов С. Ф. Управлінський облік: підручник / С.Ф. Голов - К.: Лібра, 2003. - 704 с.
5. Івашкевич В.Б. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для вузів. -М.: МАУП, 2013. - 618 с.
6. Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання: монографія / О.В. Карпенко. - Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. - 341 с.
7. Карпенко О.В. Практичні підходи до підготовки внутрішньої звітності/ О.В. Карпенко, Г.О. Соболев. - Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. - 2012. - № 3. - С. 7-10.
8. Карпова Т.П. Управлінський облік. М.: Видавничий дім «ЮНІТИ», 1998.-347 с.
9. Касьянова Г.Ю., Колесніков С.Н. Управлінський облік за формулою «три в одному». - М.: Видавничо-консультаційна компанія «Статус-Кво 97», 1999. - 328 с.
10. Маркс К., Енгельс Ф. Соч. Т. 46-М.: Госполитиздат, 1961.
11. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підруч. для вузів / Л.В. Нападовська.- 2-ге вид., Доопр. і допов. - К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2010. - 648 с.
12. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці: монографія / Л.В. Нападовська. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. - 224 с.
13. Нападовська Л.В. Управлінський облік / Л.В.Нападовська. - К.: Книга, 2004. - 544 с.
14. Миколаєва С.А., Шебек С.В. Управлінський облік. Легенди і міфи. М.: Аудиторсько-консалтингова фірма «ЦБА», 2004. - 288 с.
15. Палій В.Ф. Організація управлінського обліку. -М.: Бератор-Прес, 2003. - 224 с.

16. Палій В.Ф. Управлінський облік / За ред. В. Ф. Палій і Р.Вандер Віла. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 280 с.
17. Пушкар М.С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація: монографія / М.С. Пушкар, М.Г. Чумаченко. - Тернопіль: Карт-бланш, 2011. - 336 с.
18. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів. М., 1962. - 688 с.
19. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством / В.В.Сопко. - К.: КНЕУ, 2006. - 526 с.
20. Тарасова Т.Ф. Управління витратами на підприємстві: Підручник для вузів / Т.Ф.Тарасова, Е.А. Гомонко. - М.: Проспект, 2009. - 458 с.
21. Фішер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Економіка: Пер. з англ. з 2-го вид. - М.: «Справа ЛТД», 1993. - 864 с.

Lutsyk Yuliia,

Ph.D. in Ec., Ass. Professor of Department of military forces financial support,
Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv)

IMPACT OF INFORMATION TECHNOLOGY ON ACCOUNTING SYSTEM DEVELOPMENT AND IMPROVEMENT

Луцик Ю.О.

к.е.н., доцент кафедри фінансового забезпечення військ,
Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК І ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Abstract. *The article studies condition of accounting system development and impact of information technologies on accounting process. Proved, that searching for efficient mechanism of creation, using and analysis of information resources is one of the actual tasks, which in future will allow to achieve positive economic effect.*

Key words: *information technology, accounting, accounting.*

Анотація. *У статті досліджено стан розвитку системи бухгалтерського обліку та вплив інформаційних технологій на обліковий процес. Доведено, що пошук ефективних механізмів формування, використання та аналізу інформаційних ресурсів є одним із актуальних завдань, що в майбутньому дозволить досягти позитивного економічного ефекту.*

Ключові слова: *інформаційні технології, бухгалтерський облік, обліковий процес.*

В сучасних умовах роль економічної інформації значно підвищується. Уміння орієнтуватися в новій інформаційній реальності як у світі в цілому, так і в Україні, формує питання про нагальну потребу оволодіння інформаційними технологіями, без чого неможливо активне сприяння розвитку системи бухгалтерського обліку.

В загальній системі бухгалтерського обліку інформація набуває більш важливого значення, відповідно має бути своєчасною та оперативною, що впливає на її цінність; достовірною і повною, що визначає її важливість і актуальність.

Ведення бухгалтерського обліку – дуже складний процес, який вимагає чіткої, організованої, ретельної та безпомилкової роботи, що пов'язано з